Windpark Fryslân B.V.

Lange Marktstraat 1
8911 AD Leeuwarden

E: info@windparkfryslan.nl
W: www.windparkfryslan.nl

WPF MVO rapport
NEN-EN-ISO 26000:2020

Datum Oktober 2026

Inhoudsopgave

1.	**Inleiding**	**4**
1.1.	NEN-EN-ISO 26000	4
1.2.	Toepassingsgebied	4
1.3.	Zelfverklaring en leeswijzer	5
2.	**De zeven MVO-Principes en zeven MVO-Kernthema's**	**6**
2.1.	Afleggen van rekenschap	6
2.2.	Transparantie	6
2.3.	Ethisch gedrag	6
2.4.	Respect voor belangen van stakeholders	6
2.5.	Respect voor rechtsorde	6
2.6.	Respect voor internationale gedragsnormen	6
2.7.	Respect voor mensenrechten	6
2.8.	(Behoorlijk) Bestuur van de organisatie	7
2.9.	Mensenrechten	7
2.10.	Arbeidspraktijk	7
2.11.	Het milieu	7
2.12.	Eerlijk zakendoen	7
2.13.	Consumentenaangelegenheden	7
2.14.	Betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap	7
3.	**Invulling MVO Principes**	**8**
3.1.	Afleggen van rekenschap	8
3.1.1.	Intern	8
3.1.2.	Extern	8
3.2.	Transparantie	9
3.3.	Ethisch gedrag	9
3.4.	Respect voor belangen van stakeholders	10
3.5.	Respect voor wet- en regelgeving	13
3.6.	Respect voor internationale gedragsnormen	13
3.7.	Respect voor mensenrechten	13
4.	**Invulling MVO Kernthema's**	**14**
4.1.	(Behoorlijk) Bestuur van de organisatie	14
4.2.	Mensenrechten	14
4.3.	Arbeidsomstandigheden	14
4.4.	Het milieu	15
4.4.1.	Geluid en visuele impact	15
4.4.2.	Biodiversiteit	15
4.4.3.	CO2-uitstoot en klimaatbijdrage	16
4.4.4.	Afval	16
4.4.5.	Na exploitatie (ontmanteling)	16
4.5.	Eerlijk zakendoen	16
4.6.	Consumenten-aangelegenheden	17
4.7.	Maatschappelijke betrokkenheid: betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap	17
5.	**Bijlage 1 : CSR Statements, Code of Conduct en Environmental Statements**	**18**
1.	**Ventolines**	**18**
2.	**Siemens Energy**	**19**

3. TenneT **20**

4. Eneco Energy Trade **21**

1. Inleiding

1.1. NEN-EN-ISO 26000

ISO 26000 is een richtlijn voor maatschappelijke verantwoordelijkheid van organisaties. ISO 26000 is een richtlijn en daarom niet geschikt en ook niet bedoeld voor certificatie. Een bedrijf dat maatschappelijk verantwoord opereert, is transparant over haar doen en laten. Certificatie door een externe partij past daarom niet bij MVO. Toch is er een toenemende behoefte bij organisaties om kenbaar te maken dat zij met MVO bezig zijn en ISO 26000 toepassen. NEN (het Nederlands Normalisatie instituut) heeft daarom, in samenwerking met haar stakeholders, het ISO 26000 publicatieplatform ontwikkeld waarmee bedrijven kunnen laten zien dat ze bezig zijn met MVO en hoe ze er invulling aan geven. Organisaties met een Zelfverklaring tonen aan dat zij aan de principes en richtlijnen in ISO 26000 voldoen. Met de MVO Zelfverklaring ISO 26000 en de onderbouwing daarvan kan over deze onderwerpen intern en extern worden gecommuniceerd en gerapporteerd.

1.2. Toepassingsgebied

De NEN-EN-ISO 26000:2020 heeft betrekking op de organisatie Windpark Fryslân B.V., hierna te noemen Windpark Fryslân (WPF). Windpark Fryslân is een project dat bestaat uit 89 windturbines in het Friese deel van het IJsselmeer. WPF is een project van en voor Fryslân. Windpark Fryslân houdt kantoor in Leeuwarden en is alleen actief in Nederland. ISO 26000 is van toepassing op de gehele organisatie van Windpark Fryslân.

Het projectmanagement en het onderhoud is uitbesteed aan verschillende partijen:

1. Ventolines is verantwoordelijk voor het projectmanagement en het financiële operationele management van het windpark.
2. Siemens Energy B.V is verantwoordelijk voor het grootste deel van het onderhoud en dagelijkse operatie van het windpark en het substation.
3. Diverse kleinere partijen (Jungle AI, etc) zijn verantwoordelijk voor het overige deel van onderhoud en operatie van het Windpark.
4. Voor de aansluiting op het elektriciteitsnet is er een overeenkomst met TenneT.
5. Voor de stroomafname is er een overeenkomst met Eneco Energy Trade.

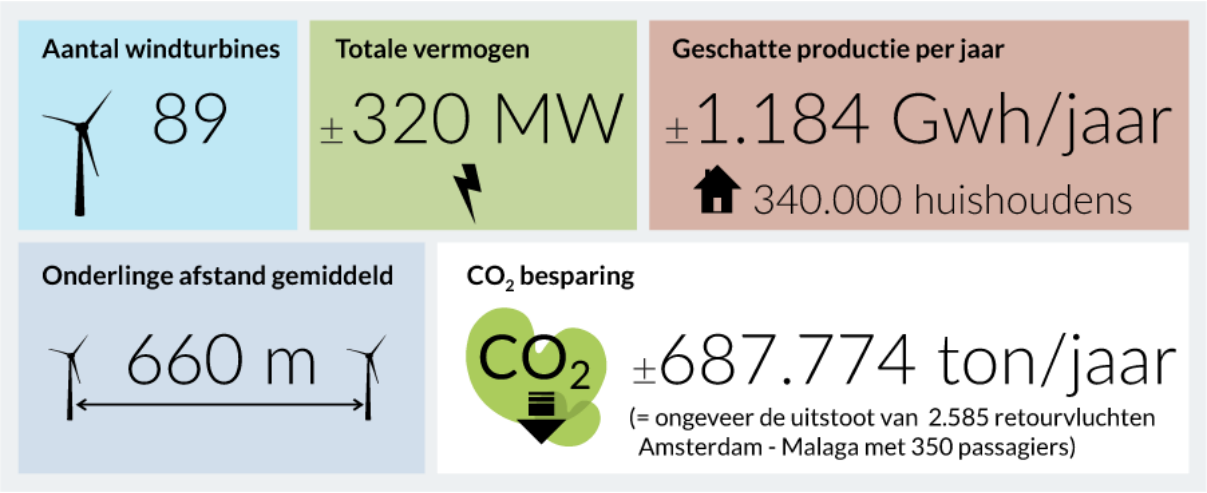

Bij de procedure voor aanbestedingen staan gezondheid, veiligheid en milieuwet- en regelgeving centraal en wordt ook naar bewijs gevraagd dat hieraan voldaan wordt. Windpark Fryslân vraagt de aanbieders ook naar hun eigen MVO-beleid om op deze manier maatschappelijke verantwoordelijkheid in de waardeketen te bevorderen.

1.3. Zelfverklaring en leeswijzer

Windpark Fryslân toont met de zelfverklaring en deze onderbouwing (het rapport) een uitwerking van de gemaakte keuzes ten aanzien van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. De zelfverklaring en deze onderbouwing wordt gepubliceerd op het Publicatieplatform ISO 26000.

De volgende onderwerpen worden in dit rapport beschreven:

- Hoofdstuk 2: Toelichting op de zeven Principes en Zeven Kernthema's van MVO;
- Hoofdstuk 3: Uitwerking van de zeven MVO Principes en kernthema's voor Windpark Fryslân
- Hoofdstuk 4: Uitwerking van de zeven MVO Kernthema's voor Windpark Fryslân

2. De zeven MVO-Principes en zeven MVO-Kernthema's

ISO 26000 benoemt zeven generieke MVO-Principes. Deze principes vormen de basis van een organisatie en worden bij ieder handelen en elk besluit in acht genomen. Het zijn:

De zeven MVO-Principes:

2.1. Afleggen van rekenschap

ISO 26000 geeft aan dat de organisatie verantwoordelijkheid dient te nemen voor de impact die het heeft op de maatschappij, de economie en het milieu. De organisatie geeft inzicht in goede en minder goede MVO-prestaties, mag op zijn verantwoordelijkheid worden aangesproken en voert naar aanleiding daarvan verbeteringen door.

2.2. Transparantie

ISO 26000 geeft aan dat transparante informatie wordt gekenmerkt door onder andere, toegankelijkheid, betrouwbaarheid, tijdigheid en begrijpbaarheid. De kwaliteit en transparantie van de informatie kan het beste worden afgestemd met de betreffende stakeholders.

2.3. Ethisch gedrag

Ethisch gedrag gaat over oprecht, rechtvaardig en integer gedrag van een organisatie. Deze waarden vertalen zich in zorg voor mensen, maatschappij, dieren, milieu en het economische systeem. Ook gaat het over cultuur en eigen kernwaarden en de effecten hiervan op klanten, partners, leveranciers, medewerkers en andere belanghebbenden.

2.4. Respect voor belangen van stakeholders

Stakeholders zijn organisaties of personen die worden beïnvloed door de activiteiten en besluiten van de organisatie. Daarom hebben zij belang bij de activiteiten en besluiten van de organisatie en worden ook 'belanghebbenden' genoemd. De organisatie heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid om deze belangen mee te wegen in zijn besluitvorming en activiteiten.

2.5. Respect voor rechtsorde

Het respecteren van de rechtsorde betekent dat een organisatie de relevante wet- en regelgeving naleeft, ook als het naleven van deze wetten en regels niet of beperkt wordt gehandhaafd. Het naleven van wet- en regelgeving geldt voor alle rechtsgebieden (jurisdicties) waarin een organisatie actief is.

2.6. Respect voor internationale gedragsnormen

Niet in alle gevallen garandeert nationale wetgeving dat het milieu of de maatschappij voldoende wordt beschermd. Een organisatie behoort daarom zoveel mogelijk de internationale gedragsnormen te respecteren.

2.7. Respect voor mensenrechten

Dit principe houdt in dat een organisatie de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens erkent, respecteert en waar mogelijk bevordert. Deze rechten gelden voor ieder mens op de wereld.

De zeven MVO-kernthema's:

Aanvullend aan bovenstaande zeven MVO Principes heeft ISO 26000 alle onderwerpen die bijdragen aan het bevorderen van de sociale, ecologische en economische duurzaamheid (ook wel de people, planet, profit dimensies genoemd) in kaart gebracht. Hiertoe zijn **zeven MVO-kernthema's** beschreven. Deze zijn:

2.8. (Behoorlijk) Bestuur van de organisatie

Dit thema gaat over besluitvormingsprocessen binnen een organisatie. Daarin wordt de organisatie aangestuurd door een persoon of groep die verantwoordelijkheid heeft om de organisatie op een verantwoorde manier aan te sturen. Daarbij draagt hij/zij de eerder genoemde MVO Principes uit tijdens de bedrijfsvoering en neemt deze in acht bij te nemen besluiten.

2.9. Mensenrechten

Overheden hebben de plicht en verantwoordelijkheid te waarborgen dat mensenrechten beschermd worden. Organisaties dienen zich hier uiteraard aan te houden; niet alleen binnen de organisatie maar ook binnen de invloedssfeer van de organisatie.

2.10. Arbeidspraktijk

Een organisatie is verantwoordelijk voor de arbeidsomstandigheden in de eigen organisatie. Ook is het aan de organisatie om, zo ver als mogelijk, de arbeidsomstandigheden in organisaties die in opdracht van de organisatie werken (onderaannemers) of waaraan activiteiten zijn uitbesteed te monitoren. Hierbij kan gedacht worden aan werkgelegenheid; gezondheid en veiligheid op het werk en menselijke/persoonlijke ontwikkeling en opleiding op het werk.

2.11. Het milieu

Een organisatie dient zich continu in te spannen om negatieve impact op het milieu te verkleinen en positieve impact te vergroten. Hierbij kan gedacht worden aan het voorkomen van vervuiling/afval, gebruik maken van duurzame energie en herstel van milieu in het geval van schade.

2.12. Eerlijk zakendoen

Dit thema draagt zorg voor het ethisch omgaan met andere organisaties en partijen waarbij gedacht kan worden aan algemene bedrijfsethiek, transparant handelen, verantwoording en respect voor afspraken en de wetgeving.

2.13. Consumentenaangelegenheden

Hieronder valt de verantwoordelijkheid van een organisatie, welke diensten of producten levert aan consumenten, om veilige producten aan te bieden, de mogelijkheid te bieden het product te retourneren, kwetsbare consumenten met zorg te behandelen en het bevorderen van duurzame consumptie door de consument.

2.14. Betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap

Hiermee wordt bedoeld de verantwoordelijkheid van een organisatie om een relatie te onderhouden met de gemeenschap waarin ze opereren. Effectieve maatschappelijke betrokkenheid vergroot de kwaliteit van leven in de gemeenschap en kan bereikt worden door bijvoorbeeld maatschappelijke betrokkenheid; onderwijs en cultuur; creëren van werkgelegenheid en/of maatschappelijke investeringen.

3. Invulling MVO Principes

MVO heeft altijd al de basis gevormd bij de uitvoering van de werkzaamheden van Windpark Fryslân. Op basis van de uitgangspunten van ISO 26000 communiceert Windpark Fryslân over de stappen die zij neemt op het gebied van MVO richting haar stakeholders.

Intern worden de MVO-principes waar toepasbaar continu toegepast. De directie en de managers werken en geven leiding vanuit de MVO-gedachte. Zolang het project loopt blijft dit de basis voor de uitvoering van de werkzaamheden bij Windpark Fryslân. Bij de integratie van MVO spelen bij Windpark Fryslân de volgende zaken een belangrijke rol:

- Veiligheid van mensen staat voorop bij de uitvoering van alle werkzaamheden. Gezien de complexe onderhoudsactiviteiten worden hoge eisen gesteld aan veiligheid en geldt als algemene regel dat in een (potentieel) onveilige situatie nooit wordt gewerkt.
- Tijdens het uitvoeren van de onderhoudsactiviteiten wordt voldaan aan de milieuvergunning en andere relevante vergunningen en dus uitgebreid gekeken naar het voorkomen van mogelijke effecten op het milieu.
- Omdat Windpark Fryslân veel gebruik maakt van externe partijen voor het uitvoeren van werkzaamheden vormt het stimuleren van maatschappelijk verantwoordelijk ondernemen door deze externe partijen een belangrijk onderdeel van het beleid.
- Windpark Fryslân is transparant richting haar stakeholders over de gebeurtenissen binnen het project, waarbij informatie aan de volgende kenmerken moet voldoen:
  - Compleet
  - Begrijpelijk
  - Respectvol
  - Betrouwbaar
  - Persoonlijk
  - Tijdig

  Belangen stakeholders worden altijd meegenomen in deze communicatie.
- Windpark Fryslân betrekt op actieve wijze lokale gemeenschappen bij het windpark.

3.1. Afleggen van rekenschap

3.1.1. Intern

Windpark Fryslân kent een duidelijke rapportagestructuur waarbinnen eveneens de MVO prestaties worden meegenomen. De directie ontvangt een maandelijkse rapportage van Ventolines over de prestaties van de onderneming. De directie legt op haar beurt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen en aandeelhouders.

3.1.2. Extern

Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar welke effecten het windpark op de omgeving heeft en met welke omgevingsaspecten rekening dient te worden gehouden. Dit is weergegeven in het Milieueffectrapport (het MER) van Windpark Fryslân (zie ook paragraaf 4.4 Milieu in dit rapport).
De volgende omgevingsaspecten worden uitgebreid toegelicht in het rapport en op de website[1]: landschap, pleziervaart en scheepvaart, toerisme, vogels en vissen, verlichting, slagschaduw, geluid, veiligheid en archeologie. De conclusies en resultaten hiervan worden gedeeld via de website. De volledige documenten kunnen geraadpleegd worden op de website van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)[2].

[1] www.windparkfryslan.nl
[2] https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/windpark-fryslân

Er is een aantal monitoringsvereisten voor de looptijd van het project. Vanuit de vergunning en goed ondernemerschap heeft WPF zich ook aan deze eisen te houden. De eisen waarborgen de beperking van de omvang van effecten met betrekking tot geluid, aanvliegslachtoffers en de functionaliteit van het Natuureiland. WPF is verplicht rapportages op te leveren met de resultaten van de monitoringsprogramma's.

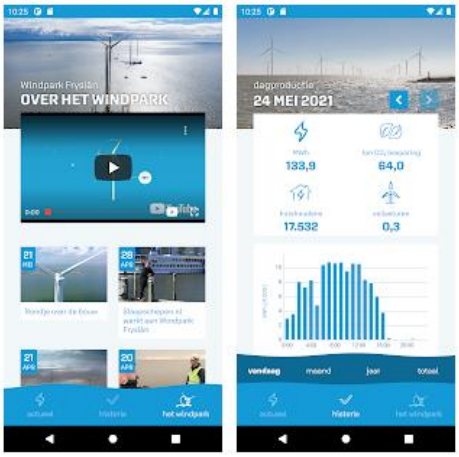

Een zeer positief effect van WPF is de productie van groene stroom. Hierdoor wordt in elektriciteit voorzien maar wordt er ook CO2 uitstoot bespaard. De actuele en historische groene stroomproductie van windpark Fryslân wordt via een app[3] gedeeld met eenieder die daarin geïnteresseerd is.

3.2. Transparantie

Windpark Fryslân is zich bewust van het feit dat een windpark een groot ruimtelijke effect heeft, daarom is de organisatie van Windpark Fryslân vanaf het begin van de ontwikkeling van het windpark in 2008 altijd zoveel mogelijk in overleg gegaan met haar omgeving.

Omdat Windpark Fryslân een windpark 'van en voor Fryslân' is staan toegankelijkheid, betrouwbaarheid, tijdigheid en begrijpbaarheid centraal in de informatievoorziening omtrent het park. Kwalitatieve en transparantie informatievoorziening draagt eraan bij dat stakeholders actief contact kunnen opnemen bij vragen over het windpark.

Via de website van Windpark Fryslân kunnen mensen reageren op het project of vragen stellen. Iedereen krijgt een persoonlijke respectvolle reactie terug met feitelijke en inhoudelijk juiste informatie.

3.3. Ethisch gedrag

Windpark Fryslân voert haar activiteiten uit volgens de gedragscode van NedZero, de branchevereniging van bedrijven en organisaties die o.a. werken aan meer duurzame windenergie op land en op zee. De zogenoemde gedragscode Acceptatie & Participatie Windenergie op Land biedt eenduidige afspraken over hoe de omgeving moet worden betrokken bij plannen voor windmolens en windparken.

Daarnaast vraagt Windpark Fryslân actief naar het MVO beleid van haar leveranciers en beoordeelt het ook hun prestaties.

Tevens is een 'Health Safety & Environment' (HSE) beleid en HSE-plan opgesteld voor de huidige operationele fase. Het project wordt volgens een zero-tolerance beleid ten aanzien van onveilige praktijken en/of werkzaamheden gemanaged. Hierin worden concrete acties genoemd waardoor potentieel onveilige situaties voorkomen worden.

[3] https://www.windparkfryslan.nl/nieuws/de-nieuwe-windpark-fryslan-app-staat-online/

3.4. Respect voor belangen van stakeholders

Ten behoeve van het project is er een stakeholderanalyse uitgevoerd. Stakeholdermanagement en omgevingsmanagement vormen zeer belangrijke activiteiten voor Windpark Fryslân. Het windpark is 'van en voor Fryslân' en in kader hiervan is het voortzetten van goede relaties met de omgeving een belangrijk aspect. Hiervoor is een Stakeholdermanagementplan opgezet.

De stakeholders van Windpark Fryslân zijn opgedeeld in de volgende groepen. Deze worden in meer detail beschreven in de volgende paragrafen.

- Bestuur en Raad van Commissarissen
- Projectteam
- Leveranciers
- Omgeving
- Overheid
- Financiering
- Belangenorganisaties

Bestuur en Raad van Commissarissen

De directie van WPF legt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen. Deze Raad van Commissarissen is onafhankelijk, houdt toezicht op het bestuur en koppelt de bevindingen vanuit haar toezichthoudende rol terug aan de aandeelhouders van Windpark Fryslân.

De projectstructuur is aangegeven in onderstaand overzicht.

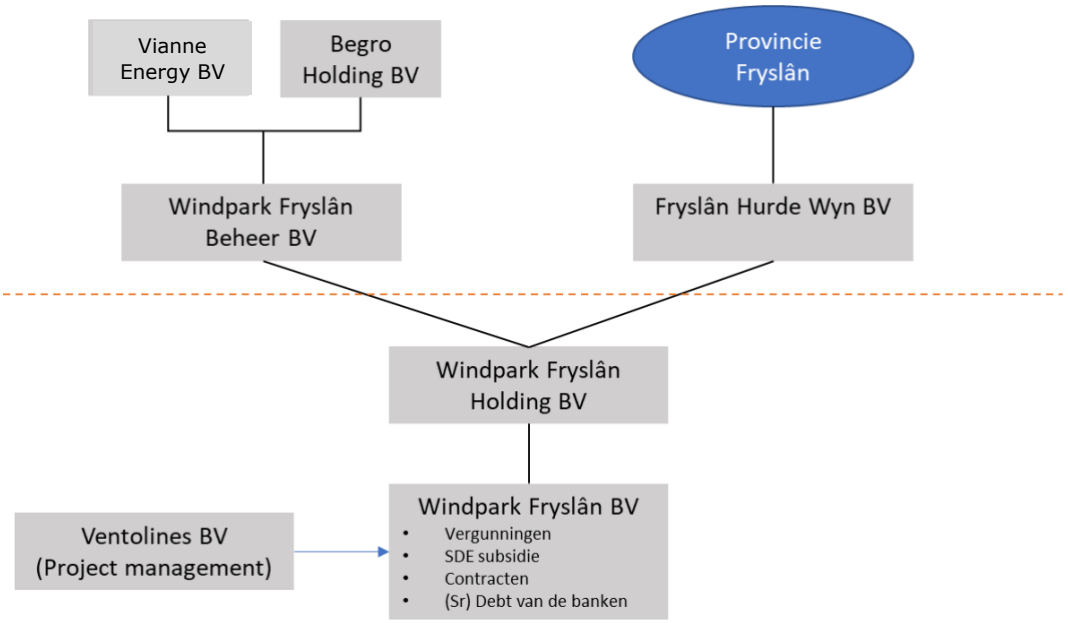

Figuur 1 Projectstructuur

Projectstructuur
Het Asset Management Team (AMT) bestaat uit een variatie van technisch, commercieel en financieel specialisten die samen het project managen gedurende de operationele fase. De technisch specialisten in dat team borgen de operatie, integriteit van de assets en bewaken de performance. De commercieel specialisten bewaken de contracten en bijbehorende verplichtingen. De financieel specialisten zijn verantwoordelijk voor de financiële structurering van het windpark, de (externe) financiering en de interne en externe financiële rapportages van het windpark. Het AMT wordt aangestuurd door het Management Team dat rapporteert aan het bestuur van Windpark Fryslân.

Leveranciers
Voor het beheer en onderhoud van het windpark zijn diverse leveranciers gecontracteerd. Windpark Fryslân stelt hoge standaarden wat betreft leveranciers. Bij de selectie van leveranciers gelden kwaliteit en veiligheid als basisvoorwaarden om geselecteerd te kunnen worden.

Windpark Fryslân heeft enkele grote contracten:
1. Voor het onderhoud is er een service en onderhoudsovereenkomst voor het substation en de windturbines met Siemens Energy B.V.;
2. Aansluitovereenkomst met TenneT. Dit is inclusief de technische aansluitvereisten en conformiteitstest aan de grid code;
3. De Power Purchase Agreement met Eneco Energy Trade; oftewel het contract voor de stroomafname.

Bij de procedure voor aanbestedingen van werkzaamheden is het voldoen aan health, safety en environmental wet- en regelgeving een centraal onderdeel en wordt ook naar bewijs hiervoor gevraagd.

Windpark Fryslân vraagt de aanbieders naar hun eigen MVO-policy om op deze manier maatschappelijke verantwoordelijkheid in de waardeketen te bevorderen. Hiervoor wordt ook verwezen naar Bijlage 1.

Omgeving
Windpark Fryslân is een windpark ‘van en voor Fryslân’. Dat betekent:
- een windpark dat fors bijdraagt aan de Friese doelstellingen voor duurzame energie;
- een windpark dat tot stand komt in nauwe afstemming met de directe omgeving;
- een windpark dat de inwoners en organisaties van Friesland zo veel mogelijk laat meeprofiteren.

De gemeente Súdwest-Fryslân en Windpark Fryslân hebben een overeenkomst gesloten over de oprichting van een omgevingsfonds. Dit fonds speelt een stimulerende rol in de ontwikkeling van het gebied rondom het windpark. Vanaf het moment van de eerste stroomproductie (2021) stort Windpark Fryslân gedurende de hele levensduur van het windpark (20 jaar) jaarlijks € 720.000 in het omgevingsfonds. Ondernemers, particulieren, natuur- en milieuorganisaties en dorpsverenigingen in de directe omgeving kunnen een beroep doen op het fonds[4].

Er zijn diverse milieuorganisaties waar Windpark Fryslân regelmatig contact mee heeft. Samen wordt er gekeken naar het effect van het windpark op de kwaliteit van het landschap en op het leefgebied van de vogels, vleermuizen en vissen.

Overheid
Windpark Fryslân viel gezien de omvang (boven 100 MW) tijdens de ontwikkeling van het windpark onder de Rijkscoördinatieregeling (RCR). Dit houdt in dat de minister van Economische Zaken (EZ) de procedure coördineerde en samen met de minister van Infrastructuur en Milieu (I&M) het ruimtelijk

[4] https://windparkfryslan.nl/omgevingsfonds-windpark-fryslan-e-145-miljoen/

besluit nam. De (ontwerp)besluiten voor windpark Fryslân zijn ter inzage gelegd en na de inspraakprocedure zijn de definitieve besluiten vastgesteld.

De initiatiefnemers, de provincie en het Rijk hadden tijdens dit proces ieder een eigen rol en verantwoordelijkheid:

- De initiatiefnemers waren verantwoordelijk voor een goede projectvoorbereiding, het aanvragen van alle benodigde vergunningen en ontheffingen en de realisatie van het windpark;
- De Minister van EZ coördineerde het proces. Het ruimtelijk besluit (inpassingsplan) werd genomen door de Ministers van EZ en van I&M;
- Het verlenen van vergunningen en ontheffingen (de zogenaamde uitvoeringsbesluiten) was de verantwoordelijkheid van de overheden die bevoegd gezag zijn;
- De gemeente Súdwest-Fryslân heeft de omgevingsvergunning verleend [RVS uitspraak Juli 2018];
- De provincie Fryslân heeft de vergunning Natuurbeschermingswet verleend [mei 2018];
- RVO (de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) heeft de Flora- en Faunawet ontheffing verleend [mei 2018];
- Rijkswaterstaat verleende de watervergunning en de vergunning Wet beheer rijkswaterstaatswerken. Daarnaast is Rijkswaterstaat de beheerder van de Afsluitdijk;
- Het Rijksvastgoedbedrijf is eigenaar van de locatie waar de windturbines komen te staan. Windpark Fryslân heeft met het Rijksvastgoedbedrijf afspraken gemaakt over de huur van de locatie.

Windpark Fryslân heeft diverse rapportageverplichtingen voortkomend uit deze vergunningen en rapporteert hierover dan ook aan de betreffende instanties..

Financiering
Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) is de verstrekker van de SDE+ subsidie. SDE+ subsidie is een exploitatiesubsidie voor duurzame energieprojecten. Deze subsidie is aangevraagd door Windpark Fryslân en zorgt ervoor dat er 15 jaar lang een minimale gegarandeerde prijs ontvangen wordt van de groene energie die geproduceerd wordt door het windpark. Deze subsidie zorgt ervoor dat het project door banken gefinancierd kan worden.

Twee private aandeelhouders, de provincie Fryslân en tien banken en hebben gezamenlijk de financiering verleend aan Windpark Fryslân.

Belangenorganisaties
NedZero is de brancheverenigingvan bedrijven en organisaties die werken aan meer duurzame windenergie op land en op zee. Windpark Fryslân werkt volgens de gedragscode van het NedZero.

3.5. Respect voor wet- en regelgeving

Windpark Fryslân leeft de relevante wet- en regelgeving na, in alle rechtsgebieden waarin de organisatie actief is. In alle activiteiten wordt het Nederlands recht en specifieke gemaakte afspraken met (lokale) overheden gerespecteerd en indien relevant ook expliciet benoemd.

Het windpark is gebouwd en wordt geopereerd volgens de verkregen vergunningen[5]. Bij een uitvraag aan leveranciers voor te leveren diensten op producten, wordt expliciet verwezen naar de vereisten in de wet- en regelgeving, de vergunningen en de standaarden van Windpark Fryslân.
De contracten, zoals genoemd in paragraaf 3.4 onder 'leveranciers' worden uitgevoerd volgens deze wet- en regelgeving, de vergunningen en de standaarden van Windpark Fryslân.

Daarnaast wordt bovenstaande gemonitord door een aangestelde Permit/Vergunning Manager. Deze controleert dat zowel Windpark Fryslân als haar leveranciers alle benodigde vergunningen volgens vastgestelde richtlijnen naleeft. Risicomanagement staat hoog op de agenda bij Windpark Fryslân, veiligheid en kwaliteit hebben daarbij de hoogste prioriteit.

3.6. Respect voor internationale gedragsnormen

Windpark Fryslân respecteert de internationale gedragsnormen en vraagt aan haar leveranciers dit ook te doen. Hiervoor wordt verwezen naar de wet- en regelgeving en de vergunningen en standaarden zoals onder paragraaf 3.5. Dit is 1 op 1 opgelegd aan de Leveranciers.

3.7. Respect voor mensenrechten

Windpark Fryslân onderschrijft de universele mensenrechten en vraagt aan haar leveranciers dit ook te doen. Het windpark is ontwikkeld en gebouwd, en wordt geëxploiteerd volgens de Nederlandse wet- en regelgeving. Hierdoor wordt aan de universele mensenrechten voldaan.

[5] https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/windparken/windpark-fryslan

4. Invulling MVO Kernthema's

In dit hoofdstuk wordt per MVO Kernthema beschreven hoe Windpark Fryslân hier invulling aan geeft. De update 2026 integreert het in april 2025 vastgestelde Duurzaamheidsbeleid, dat de basis vormt voor rapportage in het kader van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). De eindbestemming van de duurzaamheidsreis van WPF is: „Windpark Fryslân produceert zo lang mogelijk duurzame energie, levert een positieve maatschappelijke bijdrage en heeft een aanvaardbare invloed op flora en fauna".

4.1. (Behoorlijk) Bestuur van de organisatie

Dit thema gaat over besluitvormingsprocessen binnen een organisatie. Voor een overzicht van de projectstructuur, het projectteam en de stakeholders wordt verwezen naar paragraaf 2.1, 2.2 en 2.4.

Het Duurzaamheidsbeleid 2025 is opgesteld met actieve betrokkenheid van de aandeelhouders en de Raad van Commissarissen. Het beleid wordt jaarlijks geëvalueerd en aangepast, en de resultaten worden gepubliceerd op de website van Windpark Fryslân. De acties worden geïntegreerd in het jaarlijkse asset management plan. WPF streeft ernaar een vooruitstrevende rol in te nemen in de windindustrie in Nederland.

4.2. Mensenrechten

Windpark Fryslân onderschrijft de universele mensenrechten en vraagt haar leveranciers dit ook te doen. Het windpark wordt geopereerd conform de Nederlandse wet- en regelgeving. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.7.

Organisaties binnen de invloedssfeer van Windpark Fryslân, waaronder de main contractors, committeren zich aan de eisen van Windpark Fryslân op dit vlak. De CSR en MVO Statements zijn opgenomen in Bijlage 1.

4.3. Arbeidsomstandigheden

De directie is in dienst bij Windpark Fryslân Holding. Verder heeft Windpark Fryslân geen personeel in dienst. Via een dienstverleningsovereenkomst met Ventolines wordt de directie over het windpark gevoerd en het projectmanagement uitgevoerd. Veiligheid en kwaliteit hebben de hoogste prioriteit bij de selectie van leveranciers en bij de uitvoering van het werk.

WPF heeft in het Duurzaamheidsbeleid 2025 de werkgelegenheid en arbeidsomstandigheden nader in kaart gebracht:

- Siemens Energy: naar schatting enige tientallen FTE werkzaam voor WPF (technisch onderhoud)
- Ventolines: ca. 8 medewerkers (asset management), deels op afstand
- Raad van Bestuur, Raad van Commissarissen en ondersteuning: ca. 13 personen (deeltijd)
- Overige leveranciers (ecologen, IT): ca. 2 FTE. WPF heeft met Siemens Energy afgesproken dat de bemanning van het Crew Transportation Vessel (CTV) bestaat uit lokale mensen (woonachtig in Nederland), om lokale betrokkenheid en werkgelegenheid te vergroten. WPF stelt zich ten doel om de wens voor maximale lokale werkgelegenheid

breder in kaart te brengen. WPF streeft er bovendien naar om minstens 50% van alle vergaderingen online te laten plaatsvinden, waardoor tijd en CO2-uitstoot worden beperkt.

4.4. Het milieu

Windpark Fryslân is een windpark bestaande uit 89 windturbines van elk 4,3 MW, met een totaalvermogen van 383 MW. Het windpark levert groene stroom voor ca. 400.000 huishoudens en een jaarlijkse productie van ca. 1.200.000 en 1.400.000 MWh. Voor de provincie Friesland vertegenwoordigt dit meer dan 70% van de doelstelling uit het Energieakkoord.

4.4.1. Geluid en visuele impact

Er is nauwkeurig onderzocht welke effecten de windturbines van Windpark Fryslân kunnen hebben op de omgeving. Dit is weergegeven in het Milieueffectrapport (MER). Het windpark is gelegen langs de Afsluitdijk, ver van de gebouwde omgeving.

Slagschaduw: In overeenstemming met de vergunning worden op bepaalde momenten windturbines tijdelijk stilgezet om slagschaduw op de nabijgelegen woonboot bij Breezanddijk te voorkomen. Er zijn geen andere omwonenden die hinder ondervinden van slagschaduw of geluid.

Verlichting: In 2024 is een luchtvaartradarsysteem in gebruik genomen waardoor de verlichting in de avonduren uitgeschakeld wordt wanneer er zich geen vliegtuig bevindt binnen een straal van 10 km van het windpark. WPF monitort en onderhoudt dit systeem permanent.

4.4.2. Biodiversiteit

Het windpark bevindt zich in een Natura 2000-gebied en voldoet aan de vergunning- en ontheffingseisen op grond van de Wet Natuurbescherming (Wnb). Onderdeel van het windpark is een kunstmatig aangelegde Natuurvoorziening (NVZ) nabij Kornwerderzand, die foerageer- en rustgebied biedt aan diverse watervogelsoorten.

Het ecologische monitoringsprogramma (conform Wnb-vergunning en -ontheffing) bestrijkt vijf onderdelen:

- Inzet van een vogelradar (operationeel vanaf juli 2021)
- Observaties van vogels in het windpark (vanaf april 2021)
- Vogeltellingen vanuit het vliegtuig (vanaf april 2021)
- Registratie vleermuisactiviteit op gondelhoogte (vanaf mei 2021)
- Monitoring natuurwaarden in de NVZ (vanaf november 2020)

Na afloop van het verplichte monitoringsprogramma blijft WPF proactief de ontwikkelingen volgen rondom stilstandsprotocollen bij passage van grote groepen vogels, zoals deze worden ontwikkeld voor de offshore windindustrie. WPF zal te zijner tijd beoordelen of een (vrijwillig) stilstandsprotocol zinvol is. WPF vraagt hierbij actief advies bij deskundige ecologen. Tevens werkt WPF aan AI-herkenning van aalscholvers als innovatieve bijdrage aan biodiversiteitsbescherming.

4.4.3. CO2-uitstoot en klimaatbijdrage

Windpark Fryslân heeft een aanzienlijke netto positieve impact op het klimaat: de vermeden CO2-uitstoot door de jaarlijkse productie van ca. 1.200.000 en 1.400.000 MWh is vele malen groter dan de CO2-uitstoot tijdens bouw en operationele fase.

De grootste CO2-uitstoot tijdens de operationele fase treedt op door het Crew Transportation Vessel (CTV). Dit vaartuig vaart momenteel op 100% biodiesel (HVO), waarmee een besparing van ca. 90% CO2 en ca. 80% NOx wordt gerealiseerd ten opzichte van conventionele diesel. Verdere reductie (bijv. waterstof of elektrisch) is op dit moment technisch en economisch niet haalbaar. WPF stelt zich ten doel om uiterlijk eind 2026 de totale CO2-uitstoot van alle mobiliteit van personen en transport van materialen in kaart te hebben gebracht en een actieplan te formuleren voor verdere reductie. Met Siemens Energy en Ventolines worden afspraken gemaakt over het meten en terugdringen van hun CO2-uitstoot voor werkzaamheden voor WPF. Bijzondere aandacht gaat uit naar het gebruik van SF6-gas in hoogspanningsschakelaars (een zeer sterk broeikasgas). WPF stelt zich ten doel te onderzoeken hoe dit gas bij reparatie of vervanging van HV-schakelapparatuur kan worden vermeden door alternatieven te gebruiken.

4.4.4. Afval

Het windpark produceert een relatief beperkte hoeveelheid afval (zoals gebruikte olie of kabels), dat volledig conform de geldende milieurichtlijnen wordt verwerkt.

4.4.5. Na exploitatie (ontmanteling)

Na exploitatie worden de windmolens ontmanteld conform de vastgestelde vergunningen, inclusief ecologische eisen. De leveranciers stellen een specifiek ontmantelingsplan op, waarin is beschreven welke onderdelen hergebruikt en gerecycled kunnen worden.

Het windpark heeft een technische (en economische) levensduur van minstens 25 jaar. WPF richt zich op het maximaliseren van de operationele periode, o.a. door een meetprogramma voor vermoeiing van staalfundering en flensverbindingen. Veel materialen (staal, koper, aluminium, beton) zijn goed herbruikbaar. De composietmaterialen in de bladen (glasvezel, koolstofvezel) zijn momenteel nog lastig te recyclen; WPF volgt de innovaties in de sector en stelt zich ten doel bij ontmanteling de meest effectieve methoden te gebruiken. De NVZ zal naar verwachting ook na ontmanteling van de turbines bijdragen aan de biodiversiteit van het gebied.

4.5. Eerlijk zakendoen

Dit thema draagt zorg voor het ethisch omgaan met andere organisaties en partijen, waarbij gedacht kan worden aan algemene bedrijfsethiek, transparant handelen, verantwoording en respect voor afspraken en de wetgeving. Hiervoor wordt verwezen naar de CSR statements en het MVO-beleid van de verschillende leveranciers (zie Bijlage 1).

In het Duurzaamheidsbeleid 2025 zijn concrete afspraken opgenomen over transparantie en rapportage: het beleid en de resultaten worden jaarlijks gepubliceerd op de website van WPF. WPF handelt mede in de geest van de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), ook al is deze richtlijn formeel (nog) niet van toepassing op WPF.

4.6. Consumenten-aangelegenheden

Het product dat door Windpark Fryslân aan het publiek wordt aangeboden, is elektriciteit. De elektriciteit wordt via een leverancier bij de consumenten geleverd; contracten en afname gaan via Eneco Energy Trade. In de afspraken is opgenomen dat lokale levering van de elektriciteit mogelijk is.

WPF beschouwt het als haar taak de energietransitie te ondersteunen, niet alleen door duurzame elektriciteitsproductie maar ook door het leveren van systeemdiensten aan partijen zoals TenneT. WPF stelt zich in principe positief op bij verzoeken van TenneT om deze diensten te leveren. Daarnaast volgt WPF de mogelijkheden om de bestaande TenneT-netaansluiting te benutten voor aanvullende duurzame energieproductie (bijv. zonne-energie) of flexibiliteit (bijv. energieopslag).

4.7. Maatschappelijke betrokkenheid: betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap

Betrokkenheid bij en ontwikkeling van de gemeenschap staat hoog op de agenda. Er worden diverse projecten uitgevoerd met kennisinstellingen in de omgeving.

Het Duurzaamheidsbeleid 2025 beschrijft de volgende concrete initiatieven voor maatschappelijke betrokkenheid:

- Omgevingsfonds FIKS: jaarlijkse bijdrage van €720.000 voor lokale projecten langs de IJsselmeerkust in de provincie Friesland. Een eenmalige additionele toezegging is gedaan om sportaccommodaties te verduurzamen.
- Fries Museum: WPF is in 2023 t/m 2027 hoofdsponsor van het Fries Museum. Verlenging van de sponsorperiode wordt overwogen.
- Friese Energie Bank: een eenmalige subsidie van €350.000 voor ondersteuning van eigenwoningbezitters met beperkte financiële middelen en slecht geïsoleerde woningen. Doel: isolatieplan voor 2.000 woningen.
- Burgerparticipatie: een obligatielening (looptijd 5 jaar, rente 7,5%) beschikbaar voor alle inwoners van Friesland, met boottochten en een nieuwsbrief voor deelnemers.
- Windmill Cup: sponsoring van een jaarlijkse zeilrace door het windpark (twee edities gehouden, beide succesvol). Plannen voor continuering.
- Lokale werkgelegenheid: de bemanning van het CTV bestaat uit lokale mensen (woonachtig in Nederland). WPF brengt verdere mogelijkheden voor lokale arbeidskrachten in kaart.
- Opleidingen: WPF werkt samen met Siemens Energy en het Friese beroepsonderwijs om technisch onderwijs in de provincie te ondersteunen.
- Excursies: regelmatig excursies naar het windpark, o.a. voor studenten van technische universiteiten en regionale opleidingscentra.

5. Bijlage 1 : CSR Statements, Code of Conduct en Environmental Statements

1. Ventolines
2. Siemens Energy
3. TenneT
4. Eneco Energy Trade

1. Ventolines

Docusign Envelope ID: 12646C25-C224-8568-83D9-CDB42FF79D00

Ventolines
Vooruit met duurzame energie

00.PO.05 Corporate Social Responsibility Policy

Date	June 10th, 2026
Status	Final
Owner	Ventolines Board
Originator	Marco Kok

1 Corporate Social Responsibility Policy

1.1 Ventolines' Strategy

Our strategy is about leadership in renewable energy. We wish to become our clients' first choice for the most challenging renewable energy projects and a magnet for world class talent. We are convinced that the success of renewable energy is in release local benefits. We consistently deliver excellent projects and services to our client.

1.1.1 Ventolines' Stakeholders

We develop projects with local community, involvement, such as local financial participation and local community improvements funds. We are actively involved in local energy cooperatives that develop renewable energy projects and look for innovative ways to support these initiatives.

We contract projects for and on behalf of our clients. Contracting is an important level to deliver positive impact to suppliers, contractors and the supply chain. Our contracting is focused on delivering safe projects at the best value to our clients. This stimulates suppliers and contractor is in continues improvement and focusing on long term benefits.

1.1.2 Ventolines' Footprint

We lead by example in reducing our environmental footprint to the lowest reasonable standards. Where possible we apply materials and equipment in our office that either is recycled or can be recycled when redundant with the Cradle to Cradle principle. We separate our waste and lower our energy consumption. We stimulate our employees and visitors to travel with public transport as our office is located near a major railway station. When traveling by air is required the CO2 will be compensated. We provide all electric company cars to our staff.

Report of approval

Name	Position	Date	Signature
Jan Verheij	General Manager	15/6/2026	
Elisabetta Aarts	Chief Business Officer	10/6/2026	
Joyce Boere	Chief Financial Officer	18/6/2026	
Rens Savenije	Commercial Director	10/6/2026	

ventolines.nl

2. Siemens Energy

https://assets.siemens-energy.com/dam/43565cdd-c8c3-4dcf-b727-b3b000809a5d/H-Group_Sustainability_Statement-pdf_Original%20file.pdf

3. TenneT

https://tennet-drupal.s3.eu-central-1.amazonaws.com/default/2026-03/Integrated%20Annual%20Report%20TenneT%20Holding%20B.V.%202025.pdf#page=188

4. Eneco Energy Trade

https://www.eneco.nl/over-ons/wie-we-zijn/one-planet-plan/